

Звернення

3 червня 2008 р. у м. Миколаєві відбувся I Форум сільських бібліотекарів, головні організатори якого – Миколаївська обласна державна адміністрація, Миколаївська обласна рада, управління культури облдержадміністрації, обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Гмирява. У форумі взяли участь представники органів влади, професійні делегації з усіх регіонів нашої області, фахівці Національної парламентської бібліотеки України, соціальні партнери та користувачі бібліотек, почесні гості.

Метою Форуму було обговорення широкого кола проблем сільських бібліотек, які знаходяться сьогодні в критичному стані, а також визначення шляхів подолання негативних явищ.

1. Бюджетне фінансування. Відзначається низьким рівнем. На I районну ЦБС в середньому виділяється на рік по 480 тис. грн. при потребі не менше 800 тис. грн. Фінансування здійснюється переважно на код 1110 (заробітна плата). Кошти від платних послуг (майже 300 тис. грн. по області за 2007 р.) йдуть на покриття недофінансування з бюджету бібліотек, а не на розвиток та облаштування установ.

2. Інформаційно-ресурсний потенціал. Через недостатнє фінансування у 2001–2006 рр. загальний фонд бібліотек області зменшився на 600 тис. видань. На I сільську бібліотеку виділялося менше 300 грн. (при нормативі 4,5 тис. грн.). Це призводить до катастрофічної ситуації щодо доступу до інформаційних ресурсів населення області.

3. Забезпечення комп'ютеризації бібліотек реалізується на основі розпорядження облдержадміністрації № 768-р від 25.12.2001 р. «Про створення та забезпечення функціонування комп'ютерної бібліотечної мережі Миколаївської області». На сьогодні центральні районні бібліотеки мають 57 комп'ютерів, при необхідності не менше 200. До Інтернету підключено бібліотеки 14 районів. Нагальні питання – забезпечення державного фінансування на оплату Інтернет-каналу в центральних районних бібліотеках, створення Інтернет-центрів для користувачів, поступова комп'ютеризація сільських філій. Ці питання набувають все більшої значущості з участю бібліотек області в загальнодержавному проекті «Глобальні бібліотеки», що передбачає комп'ютеризацію бібліотек усіх рівнів.

4. Матеріально-технічна база бібліотек знаходиться в критичному стані. 43% бібліотек області потребують капітального або поточного ремонту, 57% – не опалюються (переважно у сільській місцевості), протягом останніх 20–30-ти років у бібліотеках області не поновлюються меблі, стелажі; позбавлені телефонного зв'язку практично всі сільські бібліотеки-філії.

Сільські бібліотеки знаходяться здебільшого в орендованих приміщеннях некомунальної власності, їх доля та розташування залежать від волі орендодавців.

5. Кадровий потенціал. Роботу 508 бібліотек області забезпечують 1 005 працівників, з них 411 – у сільських бібліотеках. Розвиток інформаційних технологій потребує підвищення кваліфікації, проведення навчальних та методичних заходів, що вимагає щорічного фінансування. Не забезпечений також і соціальний захист бібліотекарів на селі.

Подолання існуючих проблем та реалізація поставлених на Форумі завдань не можуть здійснюватися без підтримки влади та депутатського корпусу. Необхідно зрозуміти, що зволокнення з реформуванням бібліотечної галузі, зокрема в сільській місцевості, спричиняє виникнення ризику зниження рівня освіти, втрати культурних і моральних цінностей у регіоні. Адже освіта, поінформованість, фаховий рівень знаходяться у прямій залежності від інформаційних процесів, діяльності бібліотек.

Для виходу із кризової ситуації, що склалася в сільських бібліотеках регіону, необхідні надзвичайні заходи. Саме тому на Форумі було обговорено та затверджено «Модель публічної (сільської) бібліотеки Миколаївської області», яка спрямована на реалізацію завдань інноваційного розвитку країни, задоволення інформаційних, культурних потреб мешканців регіону.

Просимо Вас сприяти затвердженню «Моделі сільських бібліотек Миколаївського регіону» як окремого додатку до «Програми розвитку культури в Миколаївській області на 2008–2011 рр.». Також просимо при формуванні бюджетів на 2009 р. врахувати та затвердити кошти для впровадження у діяльність бібліотек цільових програм, а саме: збільшити фінансування для розширення в сільських, районних, міських бібліотеках кола інформаційно-ресурсних джерел, зміцнення матеріально-технічної бази, впровадження інформатизації та комп'ютерних технологій.

Вкрай необхідно змінити політику розвитку обласних бібліотек – головних методичних центрів та осередків інновацій для бібліотечних закладів області. Потрібно зміцнити матеріально-технічну базу обласних бібліотек, що є візитними картками області, поповнювати та розширювати коло інформаційних ресурсів, що отримують бібліотеки, прийняти програму інформатизації для обласних бібліотек, яка забезпечить відповідність цих закладів вимогам часу як складових методичного впливу на бібліотеки регіону.

Ми сподіваємося, що Ваше розуміння важливості розвитку бібліотечної галузі сприятиме вирішенню проблем обслуговування сільського населення через публічні бібліотеки Миколаївського регіону

Прийнято учасниками I Форуму сільських бібліотекарів
3 червня 2008 р., м. Миколаїв